Lieta Nr. C19031214

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2014.gada 28.maijā

Kuldīgas rajona tiesa:

tiesnese Anda Brīze,

rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrība (turpmāk – AS) /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

k o n s t a t ē j a

prasītāja - AS /Nosaukums A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par galvenā parāda EUR 669,63, līgumisko procentu EUR 482,23, likumisko procentu EUR 16,08 un līgumsoda EUR 669,63 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 17.augustā, veicot atbildētājas iepriekšējo parādsaistību pārstrukturēšanu, starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr. /līguma Nr./ (turpmāk – aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru prasītāja piešķīrusi atbildētājai aizdevumu EUR 683,04 (Ls 480,04) apmērā, ar procentu likmi - 24 % gadā un ar atmaksas termiņu – 2015.gada 28.augusts.

Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājai kredīta atmaksas un procentu maksājumi bija jāveic līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņas kontā būtu pietiekoša naudas summa aizdevuma atmaksas un/vai procentu samaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu, par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājai jāmaksā līgumsods 0,15 % apmērā no termiņā nesamaksātās summas. Līguma 3.3.punktā noteikts, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumsaistību izpildes.

Atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, jo nav nodrošinājusi, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņas kontā būtu pietiekoša naudas summa maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums EUR 21,35 apmērā veikts 2010.gada 10.martā.

Ar 2013.gada 11.septembra paziņojumu par līguma pirmstermiņa izbeigšanu atbildētājai dots 10 dienu termiņš saistību izpildei, taču atbildētāja saistības nav izpildījusi, līdz ar ko līgums ticis izbeigts ar 2013.gada 23.septembri.

Prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus līdz 2013.gada 23.septembrim, bet, sākot ar 2013.gada 24.septembri, aprēķināti likumiskie procenti.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas parādu EUR 1837,57 apmērā, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 669,63, līgumiskajiem procentiem par laiku no 2009.gada 28.decembra līdz 2013.gada 23.septembrim – EUR 482,23, likumiskajiem procentiem par laiku no 2013.gada 24.septembra līdz 2014.gada 11.februārim – EUR 16,08 un līgumsoda EUR 669,63, kā arī noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet neatmaksātās pamatsummas.

Prasītāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Atbildētāja iesniegusi tiesai paskaidrojumu par prasību (lietas 24.-25.lapa), kurā norādījusi, ka prasību atzīst daļēji. Atbildētāja atzīst parāda pamatsummas apmēru, norādot, ka viņai nav saprotama nolīgto procentu summa. Līgumsodu atbildētāja neatzīst, jo 10 % no pamatsummas ir EUR 66,96. Paskaidrojumos norādīts, ka, pārstrukturējot parādsaistības, prasītāja nav izskaidrojusi, kāpēc jāslēdz jauns līgums. Noslēdzot līgumu, atbildētāja tikusi pakļauta vēl lielākam parāda slogam. Banka nav rīkojusies atbilstoši Civillikuma 1.panta prasībām un maldinājusi atbildētāju. Atbildētāja lūgusi samazināt līgumsoda apmēru.

Atbildētāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par

nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2014.gada 28.maijā.

Novērtējusi prasību, atbildētājas paskaidrojumus un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2009.gada 17.augusta Aizdevuma līgums (lietas 10.lapa) apliecina, ka AS /Nosaukums A/ un atbildētāja noslēgušas aizdevuma līgumu, saskaņā ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums Ls 480,04 apmērā (lietas 12.lapa). Saskaņā ar šī līguma maksājumu grafiku (lietas 11.lapa), atbildētāja apņēmusies līdz 2015.gada 28.augustam atmaksāt aizdevuma pamatsummu Ls 480,04 un procentus Ls 442,81, kopā Ls 922,85.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Noslēdzot Aizdevuma līgumu, starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm radās tiesības un pienākumi. Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka no savas puses saistības ir pildījusi un veikusi maksājumus līgumā un maksājumu grafikā noteiktajos termiņos un apmēros. Kā redzams no parāda summas aprēķina (lietas 15.-17.lapa), atbildētāja maksājumus veikusi tikai pirmos četrus mēnešus pēc līguma noslēgšanas, bet turpmāk maksājumus nav veikusi. Līdz ar to prasība daļā par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 669,63 piedziņu ir pamatota.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Puses, noslēdzot Aizdevuma līgumu, līguma 1.3.punktā vienojušās par procentu likmi – 24 % gadā.

Kā redzams no parāda aprēķina (lietas 15.-16.lapa), atbildētāja veikusi līgumisko procentu samaksu līdz 2009.gada 28.decembrim EUR 60,28 apmērā, bet turpmākos maksājumus nav veikusi. Prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus līdz līguma izbeigšanas dienai, tas ir, līdz 2013.gada 23.septembrim. Saskaņā ar Aizdevuma līguma maksājumu grafiku, atbildētājas neapmaksātā līgumisko procentu summa līdz līguma izbeigšanas dienai ir EUR 482,23.

Līdz ar to prasība daļā par nesamaksāto līgumisko procentu piedziņu, par periodu no 2009.gada 28.decembra līdz 2013.gada 23.septembrim EUR 482,23 apmērā ir pamatota.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus (6 % gadā) par laiku no 2013.gada 24.septembra līdz 2014.gada 11.februārim EUR 16,08 apmērā un minētā summa, pamatojoties uz Civillikuma 1753. un 1765.pantu, ir piedzenama no atbildētājas.

Civillikuma 1716.pantā noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 3.1.punktu, par katru saistības izpildes kavējuma dienu atbildētāja apņēmusies maksāt prasītājai līgumsodu 0,15 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

Prasītāja aprēķinājusi līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 28.decembra līdz 2013.gada 23.septembrim parāda pamatsummas, tas ir, EUR 669,63, apmērā.

Izvērtējot prasību daļā par līgumsoda piedziņu, tiesa uzskata, ka prasība šajā daļā ir pamatota un apmierināma daļēji.

Kā redzams no lietai pievienotā parāda aprēķina (lietas 15.-16.lapa), atbildētāja veikusi tikai pirmos četrus maksājumus aizdevuma atmaksai. Kā norādīts judikatūrā, kavēšanos celt prasību tiesa, ievērojot visus apstākļus, var atzīt par tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam, ja kavēšanās tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos. Šāda rīcība ir viens no argumentiem, kādēļ tiesa var nepiedzīt līgumsodu pilnā, prasītāja lūgtajā apmērā *(sk. SKC-881/2009, SPC-259/2010, SPC-63/2011)*.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt

noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Kaut arī minētie likuma grozījumi attiecas uz līgumiem, kuri noslēgti pēc 2014.gada 1.janvāra, tie norāda uz likumdevēja gribu noteikt samērīgu līgumsoda apmēru par saistības nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā.

Ņemot vērā, ka prasītāja cēlusi prasību tiesā vairāk nekā četrus gadus pēc brīža, kopš atbildētāja pieļāvusi regulārus maksājumu kavējumus, un prasītājas kavēšanās celt prasību ir ietekmējusi līgumsoda palielināšanos, tiesa uzskata, ka līgumsods piedzenams 30 % apmērā no parāda pamatsummas, tas ir, EUR 200,89 apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pants, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, nosaka tiesai pienākumu sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram: samaksātā valsts nodeva EUR 205,32 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 1,50.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu nosakāms, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 34.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.-193., 195., 204.[1] , 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai /Nosaukums A/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pamatparādu EUR 669,63 (sešsimt sešdesmit deviņi *euro* un 63 centi), līgumiskos procentus par periodu no 2009.gada 28.decembra līdz 2013.gada 23.septembrim - EUR 482,23 (četrsimt astoņdesmit divi *euro* un 23 centi), likumiskos procentus par laiku no 2013.gada 24.septembras līdz 2014.gada 11.februārim – EUR 16,08 (sešpadsmit *euro* un 08 centi), līgumsodu EUR 200,89 (divsimt *euro* un 89 centi) un tiesas izdevumus EUR 210,02 (divsimt desmit *euro* un 02 centi).

Pamatparāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu samaksa veicama AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, /konta Nr./, norādot, ka tiek izpildītas saistības pēc līguma Nr. /līguma Nr./.

Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei, vai līdz dienai, kad atbildētājas mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, saņemt likumiskos procentus – 6 % (seši procenti) gadā, no piedzītās, bet vēl nesamaksātās parāda pamatsummas – EUR 669,63.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 1,50 (viens *euro* un 50 centi).

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze